

54

Eesti Vabariigi Põhiseaduse Assamblee
VII toimkonna koosoleku p r o t o k o l l nr. 20
10. jaanuaril 1992

Koosoleku algus kell 15.15

Koosolekut juhatas toimkonna
esimees

Kalle Jürgenson

Koosolekust võtsid osa
toimkonna liikmed

Rein Arjukese
Ants Erm
Hillar Eller
Ott Kool
Toomas Kork
Viktor Korrovits
Vello Saatpalu

P ä e v a k o r d :

Põhiseaduse eelnõu kohta tehtud arvamuste
ja ettepanekute läbiarutamine.

K.Jürgenson: Kõige teravamalt on XIV peatüki kohta tõstatatud küsimused maksude, kohalike omavalitsuste poolt määruste väljaandmise võimaluse ja omavalitsuse subjektide määratlemise osas.

Minu arust on kõige teravam küsimus, kas määratleda meie peatükis maavanema ja vallavanema institutsioonid ning vallavanema ja valla volikogu esimehe lahususe printsiip.

Meie apellatsioon redaktsiooni toimkonnale - maavanema kinnitamine volikogude ettepanekul - on jõus ja läheb ka arutusele. Meil tuleks otsustada, kas XIV peatükis käsitleda maavanema küsimust ja kas ka vallavanema küsimust.

R.Arjukese: XIV pt-s ei saa käsitleda maavanemat, siis kohe tekiks kahetasandiline omavalitsus.

V.Korrovits: Kui me alustasime oma tööd põhiseadusega, siis vaidlesime tublisti tasandite üle ja ega meil päris ühist seisukohta ei kujunenud.

V.Saatpalu: See vaidlus tasandite arvu üle algas 1919.a. ja ei lõpe see ka niipea. Ei ole eetilise panna rahva ette seda küsimust, kuna rahvas ei oma täit arusaamist sellest. Kutsume siia J.Raidla, kes pooldab ühetasandilist ja prof. Schneider, kes pooldab kahetasandilist omavalitsust. Kutsume ka mõne maavanema. Las nad toovad selguse sellesse küsimusesse. Miks peame meie oma peale võtma vastutuse.

V.Korrovits: Kui tahame eksperte vastandada, siis teeme seda oma toimkonnas. Maapäeva ärplemine ei tule tasandite arvust,

vaid sellest et tahetakse kinni hoida oma praegusest võimust.

H.Eller: Hiiumaa volikogu istungil näiteks võttis sõna 12 inimest, kes toetasid kahetasandilist omavalitsust. Ka vallavanemad toetasid seda.

O.Kool: Nüüd läksid rahad laiali, vallal oma eelarve ja nüüd on vallad ise hädas.

T.Kork: Ida ja Lääne Virumaa vallad on kahetasandilise omavalitsuse poolt.

H.Eller: Hiiumaa Volikogu oli seisukohal, et tuleks muuta § 144 sõnastust. Nimelt on siin öeldud, et "omavalitsused tegutsevad neile seadusega antud pädevuse piires". Kuid põhiseaduse vastuvõtmisel ilmselt neid seadusi veel ei ole. Seepärast ettepanek sõnastada § 144 see osa "kui seadus ei sätesta teisiti".

K.Jürgenson: Mina ei poolda Hiiumaa ettepanekut. Niikaua kui ei ole uusi seadusi, tegutsetakse olemasolevate alusel. Peame arvestama, et meil on praegu täiesti segilöödud õigussüsteem. Me võime saavutada korraliku õigussüsteemi, sest põhiseadus nõuab selle väljatöötamist.

H.Eller: Prof. Schneider heidab ette, et §47 p. 3 "kohalike omavalitsuste esinduskogude valimistega" - ei teostata riigivõimu.

Toimkond otsustas, et kui peetakse otstarbekaks, siis võib selle punkti põhiseadusest välja jätta.

K.Jürgenson: Kas vallavanemat sätestada?

H.Eller: Kui tuleb maavanem, siis ka valla volikogu esimees ja vallavanem.

R.Arjukese: Siis me läheme jälle kahetasandilise omavalitsuse kindlaks määramiseni.

Toimkonna arvamus oli, kui redaktsioonitoimkond võtab arutluse alla kohaliku omavalitsuse subjektid, siis tuleb mõlemad pooled ära kuulata Põhiseaduse Assambleel.

R.Arjukese: On tehtud ettepanek, et hääletada võivad ainult kodanikud.

Toimkond otsustas jääda selles küsimuses oma seisukoha juurde, mis on fikseeritud põhiseaduses.

V.Saatpalu: Prof. Rebane teeb ettepaneku sisse viia kohaliku omavalitsuse õigus anda välja oma pädevuse piires määrusi seaduse alusel ja seaduses sätestatud ulatuses.

Otsustati, et seda küsimust ei ole vaja põhiseadusega

reguleerida.

V.Saatpalu: Prof. Rebane arvab, et kohaliku omavalitsuse valimistel tuleks võtta seisukoht proportsionaalsuse põhimõtte suhtes.

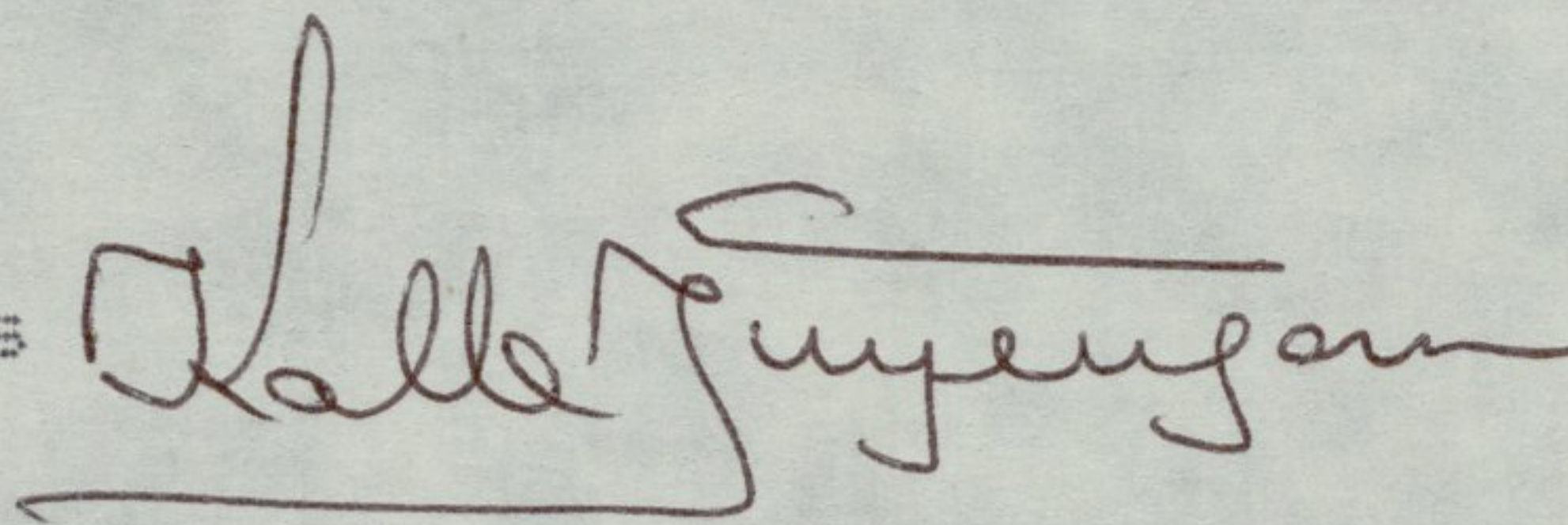
Toimkond otsustas, et seda küsimust ei ole vaja põhiseadusesse võtta.

T.Kork: Rakvere Maarahva Liit teeb ettepaneku, et XIV pt-s oleks fikseeritud kohalike omavalitsuste õigus ja kohustus kindlustada ettevõtlike areng ja elanike sotsiaalne turvalisus.

Toimkond arvas, et need põhimõtted sisalduvad juba § 144.

Otsustati, et toimkonna esimees Kalle Jürgenson võtab osa homme toimuvast redaktsiooni toimkonna koosolekust ja esitab VII toimkonna seisukohad selliselt, kuidas nad täna välja kujunesid. Koosolek lõppes kell 17.00

VII toimkonna esimees

K. Jürgenson